

MUHARREM AYI VE AŞURE

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حَرَمٌ ذَلِكَ الدِّينُ الْقِيمِ... ilâ âhiri-I âyeh...

“Doğrusu, Allah’ın gökleri ve yeri yarattığı günkü kesin hükmünde, ayların sayısı on iki ay olup bunlardan dördü hürmetlidir. İşte doğru hesap budur. (Tövbe;36)

أَفْضَلُ الصِّيَامِ بَعْدَ رَمَضَانَ: شَهْرُ اللَّهِ الْحَرَمِ

“Ramazan orucu dışında en fâziletli oruç, Allah’ın ayı muharremde tutulan oruçtur.” (Muslim, Sıyam, 202, 203; Ebu Davud, Savm, 55)

Muhterem Müslümanlar! Hutbemiz; **Muharrem ayı ve Aşure** hakkındadır.

Hicri takvimin ilk ayı olan Muharrem ayı, salı günü itibari ile başlamış bulunmaktadır. Hz. Ömer’in hilafeti döneminde **bir tarih başlangıcı aranırken;** tarih başlangıcı olarak **hicretin seçilmesi,** üzerinde hassasiyetle durulmaya değer önemli bir mevzuudur. **Hicret,** Asr-ı Saadet’te önemli bir hâdisedir.

Aşûre günü denilen Muharrem ayının onuncu gününde, tarihte pek çok önemli olayın meydana geldiği rivayet edilmektedir. Hazreti Âdem’in tövbesinin kabulü, Hazreti Nuh’un gemisinin, tufandan kurtulup Cudi dağının tepesine oturması; Hazreti İbrahim’in ateşten kurtulması, Hazreti Yakub’un, oğlu Hazreti Yusuf’a kavuşması, Hazreti Yunus’un, balığın karnından çıkması ve Hazreti Musa’nın, Firavun’un zulmünden kurtularak, kavmiyle beraber Kızıl Deniz’i geçmesi bunlardan sadece birkaçıdır.

Muharrem ayı helal dairede kalmak suretiyle, kendisine hürmet edilmesi gereken dört haram aydan biridir. Bu aylarda yapılan **ibadet-ü teatin, hayır ve hasenatın**

sevabı kat kat olduğu gibi, yapılan haramların ve zulümlerin cezası da kat be kattır.

Aşûre günü oruç tutmanın fazileti ile ilgili alimlerimiz şunları ifade ediyorlar. “Ramazan Bayramının birinci günü ile, Kurban Bayramının dört günü hariç, senenin her gününde Allah rızası için oruç tutmak mümkündür”.

İbni Abbas'tan (r.a.) gelen rivayet göre: “Resulullah Medine'ye hicret ettiğinde Yahudilerin Aşure gününde oruç tuttıklarını gördü ve: “Bu oruç nedir?” diye sordu. Kendisine şöyle cevap verildi: “Bugün iyi bir gündür. Allah Teâlâ bugün de Hz. Musa ile İsrailoğullarını düşmandan kurtarmıştır. Bu sebeple Musa (a.s.) bugün de oruç tutmuştur.” Peygamber Efendimiz: **“Ben Musa'ya sizden daha yakınım”** buyurdu ve bugün de oruç tutulmasını emretti.” (*Buhari, Savm, 69; Müslim, Siyam, 127,128*)

Bu durum **Ramazan orucu farz kılınıncaya kadar devam etti.** Daha sonra ise Resulü Ekrem (Aleyhissalâtu vesselâm) Efendimiz: “Bugün Aşure günüdür. Bugün de oruç tutmak sizlere **farz olmamıştır. Dileyen oruç tutsun, dileyen tutmasın.**” Buyurarak, Aşure orucu mevzuunda insanları muhayyer bırakmıştır. **Önce farz iken sünnete dönüşen bir hüküm, böyle bir geçmişi olmayan sünnetten daha üstündür.** Bu sebeple **aşûre günü orucuna ihtimam göstermek gerekir.** Nitekim Resûl-i Ekrem Efendimiz, kendisi hem tutmuş hem de tutulmasını tavsiye etmiştir. Aşûra gününde tutulan orucun, geçen bir yıl boyunca işlenen hata ve günahların bağışlanmasına vesile olabileceğini müjdelemiştir. (*Müslim, Siyâm 197*)

Peygamber Efendimize, Yahudilerin ve Hristiyanların sadece onuncu güne tazim ettikleri, bu sebeple o gün oruç tuttıkları haber verilince; **"Eğer gelecek seneye kadar**

yaşarsam dokuzuncu gün de oruç tutarım" buyurmuştur. *(Müslim, Sıyâm 134)* Ancak Efendimiz gelecek senenin muharrem ayından önce vefat etmiş, muharrem dokuzunda oruç tutamamıştır. Bu sebeple Müslümanların Aşure orucunu, **muharrem dokuzuncu ve onuncu günlerinde tutmaları müstehaptır. Zira Peygamber Efendimiz'in niyet ettikleri de, ümmet için sünnet sayılır. (R. Salihin Şerhi-5.Cilt/ 225. Bab)**

Hicri 61 / Milâdi 680 yılı, Muharrem ayının onuncu günü, Hazreti Hüseyin 57 yaşında hunharca şehit edilmiş. Şehadetinden dolayı o gün, bütün Müslümanlar için büyük üzüntü sebebi ve bir yönüyle hüznün hislerini de tetikleyen bir gün olmuştur. O gün Kerbelâ'da Hz. Hüseyin'in akrabalarından yetmiş iki kişi şehit düşmüş, adeta Ehl-i beyt, tümünden imha edilmek istenmişti.

Muharrem ayı vesilesiyle oruç tutulabilir, iftar sofralarında bir araya gelinebilir, aşure ikram edilip ağızlar tatlandırılabilir. Ehl-i Beyt'in ve Kerbelâ şehitlerinin faziletleri, bilhassa Hazreti Hüseyin'in derinliği anlatılarak onlarla bütünleşme ve onlar gibi olmaya çalışma yolunda bazı meselelerin müzakereleri yapılabilir. Ehl-i Beyt'i hayırla anabilir, onlara dualar edebilir, mevlidler okutabilir, hatimler yapabilir ve daha başka hayr ü hasenât ortaya koyup sevaplarını onlara bağışlayabiliriz. Fakat, kadere taş atma da sayılabilecek şekilde, sadece matem havasına bürünmenin ve yas tutmanın bir sevabı söz konusu değildir. Dinimizde Firavun gibi tiranlara bile, lanet edilmesi gerektiğine dair bir emir söz konusu değildir. Sulh olmanın anlaşmanın birbirine karşı saygı duymanın yolu, itidalden geçer. Aksi halde ifratlar tefritleri, tefritler de ifratları doğurur.

Kıymetli Müminler!

Rivayete göre; Hz. Nuh'la beraber iman edenler sel felaketinden kurtulduklarında, azıklarını açtılar; buğday, nohut, fasulye vs. yiyecek maddelerinden karıştırarak pişirdiler... Pişirilen aş öyle bereketlenmişti ki, herkes doymuştu. Aradan nice bin yıllar geçmesine rağmen **iman edenlerin kurtuluş günü**, zamanla **aşure** denilen bir tatlı yaparak anılır ve yaşatılır oldu.

Pek çok geleneğimiz vardır ki, yediden yetmiş bütün millet fertlerini birleştirir, kaynaştırır, dayanışmaya, iş birliğine vesile olur. **Aşure geleneğimiz bir tatlı ikramı gibi görünmekle beraber**, sembolize ettiği **manevi hadise ve meydana getirdiği kardeşlik atmosferi bakımından önemlidir**. Bizler bir yandan Hz. Nuh'un ardı sıra yürüyen mü'minlerin kurtuluş gününü aşure sofralarında **anarken**, Hz. Hüseyin'i ve Ehl-i beytinden, o hadisede hayatını kaybedenleri rahmetle **anarız**. Aşûre orucunun bu olay ile irtibatlandırılması yanlıştır. Böyle bir niyetle oruç tutulması bidat olur.

Hutbemizi bir hatırlatma ile bitirelim; Muharrem ayının onuncu gününde, Müslümanların yüreğini yakan Hz. Hüseyin ve ailesinin şehit edilmesi olayı olduğundan, o gün bu tatlıyı yemek **ehl-i beyt sevgisini esas tutan kardeşlerimiz tarafından, sevimsiz karşılanmaktadır**.

Kerbela'da Muharrem ayının on üçünde sadece, **Efendimizin torunu Hz. Hüseyin'in oğlu Zeynel Abidin'in**, hayatta kaldığı ve dolayısıyla da Efendimizin neslinin devam edeceği anlaşıldığı için, **Aşurenin şükür amaçlı 13. gün -28 Haziran Pazar günü- veya sonrasında ikram edilmesi** daha isabetli olabilir.

Bu tavsiyemiz, 10. Gün Aure yapmanın ve yemenin haram olduğu manasında değil, **sadece bir anlayış ve nezaketi hatırlatma** manasındadır.

Rabbimizden niyazımız; Müslümanlar olarak, bu aydaki tarihi olaylardan gereken dersleri çıkarmayı bizlere ltfeylesin. Günümüzde **farklı yerlerde yaşanan Kerbela benzeri acıları** bitirsin. Hz. Hüseyin ve İmam Zeynel Abidin'in yolundan gidenlere, fere ve mahreç ltfeylesin.